

Матеріали

науково-практичної конференції
з міжнародною участю

“Симуляційна медицина погляд в майбутнє”

(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)

м. Чернівці
19 лютого 2021

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,

“МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ - ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ”

*(впровадження інноваційних технологій
у вищу медичну освіту України)*

м. Чернівці

19 лютого 2021

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Головний редактор:

Бойчук Т. М. – в. о. ректора Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Геруш І. В. – к.мед.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи.

Ходоровський В. М. - к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу з сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення.

Смандич В. С. - к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, асистент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб.

Хлуновська Л. Ю. - к.мед.н., асистент кафедри педіатрії та медичної генетики.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих вчених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

С 37 **Медична симуляція – погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України)** (для лікарів, науковців та молодих вчених) : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 19.02.2021 року: тези доп. / Чернівці: БДМУ. – 267 с.

УДК : 378.147.091.33-027.22(061.3)

С 37

Буковинський державний медичний університет, 2021

підготовки і професіоналізм майбутніх лікарів, а також ефективність надання медичної допомоги населенню.

Виходячи з цього можна зробити ряд висновків об ефективності симуляційного навчання:

- 1 віртуальний симулятор-тренажер бере на себе частину функцій викладача;
- 2 значно зменшується рівень стресу студента перед самостійним виконанням маніпуляцій;
- 3 значно зменшується страх студента при спілкуванні з пацієнтом;
- 4 збільшується можливість відпрацьовувати клінічні ситуації при рідких і життєво небезпечних патологіях;
- 5 професійний навик може повторюватися багаторазово;
- 6 набувається клінічний досвід в віртуальній середі без ризику для пацієнта;
- 7 об'єктивно оцінюється практичний навик у студента за допомогою віртуальних симуляторів і оціночного чек-листа;
- 8 набувається досвід взаємодії в команді, правила ефективного спілкування;
- 9 формується клінічне мислення з рішенням ситуаційних клінічних завдань;
- 10 немає ризику зараження студентів небезпечним інфекційним захворюванням;
- 11 тренінг можна відпрацювати незалежно від роботи клініки.

Список використаних джерел

1. Балкізов, З. З. Об'єктивний структурований клінічний екзамен. Руководство/З. Балкізов, Т. В. Семенова//Мед. освіта і проф. розвиток. – 2016. – № 3. – С. 27–63. 29
2. Об'єктивний структурований клінічний екзамен, інтегрований з біомедичними дисциплінами / А. В. Куркін, [і др.] // Міжнародний журнал експериментального навчання. – 2017. – № 3–1. – С. 30–3
3. Кузіна, Н. В. Симуляційне навчання при підготовці кадрів вищої кваліфікації і в додатковому професійному навчанні: К вопросу о дефинициях и структуре процесса / Н. В. Кузіна, Л. Б. Кузіна, К. Т. Сулімов// Сучасна освіта. – 2018. – № 2. – С.118 – 139.
4. Симуляційне навчання за спеціальністю «Лікарське діло» / Під ред. А. А. Свістуніна. – М.: ГЭОТАР-Медіа, 2014. – 288 с.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА ЕТАПІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ОРТОПЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ»

Ніконов А.Ю., Бреславець Н.М., Гордієнко С.А.

Харківська медична академія післядипломної освіти, м.Харків

Реалізація ефективного механізму отримання знань з найпередовіших технологій та підвищення їх якості, що базується на сучасних засобах навчання є одним із головних завдань, які постають перед післядипломною освітою. Симуляційне навчання (від лат. *simulatio* – імітація, удавання) – метод навчання, в основі якого лежить імітація будь-якого фізичного процесу за допомогою штучної (наприклад, механічної або комп'ютерної) системи [1, с. 67]. За даними більшості авторів, досвід використання фантомів та симуляторів показав підвищення інтересу до навчання та якості засвоєння матеріалу [4, с. 11; 5, с. 202]. Клінічне моделювання допомагає в реальному часі сформувати навик

практичної роботи лікаря без наслідків для здоров'я пацієнта. Саме тому, в Україні, дотримуючись світових тенденцій і керуючись Законом України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р., почали приділяти більше уваги розвитку симуляційного навчання як одному з шляхів створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій для забезпечення та підготовки фахівців інноваційного типу [2, с. 36]. У зв'язку з цим організація фантомного та симуляційного навчання є необхідним напрямком в освітньому процесі.

При проведенні практичних занять з ортопедичної стоматології далеко не завжди відбувається повноцінне оволодіння практичними навичками нових технологій, а головне, контроль викладача за якістю виконання відпрацювання даного клінічного етапу. Сучасний рівень розвитку симуляційного навчання дозволяє реалізувати якісно новий вид практичної підготовки лікарів-інтернів та стоматологів. За допомогою симуляційного тренінгу можливе створення реальної клінічної ситуації з багаторазовим відпрацюванням практичних навичок всіх необхідних клінічних і лабораторних етапів ортопедичного стоматологічного лікування і тим самим підвищення ефективності оволодіння практичними навичками [3, с. 74].

Сучасні реалії вимагають від стоматологів-ортопедів володіння технологіями новітнього покоління, такими як: цифрове сканування, 3D моделювання, 3D друк, цифрове фрезерування. Ці технології дозволяють передбачити зовнішній вигляд пацієнта з новими конструкціями зубних протезів, обрати оптимальний варіант типу конструкції та її установки, отримати максимальну точність і унеможливити ймовірність помилок лікування. Тому, дуже важливо на етапі післядипломної освіти, завдяки симуляційному навчанню, мати можливість отримати знання і відпрацювати навички за сучасними технологіями.

Контроль ефективності навчальних симуляційних тренінгів у підвищенні якості освітнього процесу із дисципліни «Ортопедична стоматологія».

Ортопедичне лікування пацієнтів потребує від лікаря не тільки відмінних теоретичних знань та клінічного мислення, але і знань з матеріалознавства, конструкцій зубних протезів та сучасних технологій. Особливістю викладання цієї дисципліни є наявність великої кількості практичних навичок, як клінічних, так і лабораторних (технічних), які мають бути відпрацьовані на практичних заняттях для кращого сприйняття матеріалу. За допомогою фантомів щелеп слухачі мають змогу відпрацьовувати такі навички, як сучасні аспекти препарування зубів, особливості отримання відбитків, креслення майбутньої конструкції, відтворення воскової репродукції майбутнього зубного протезу та інше. В умовах зуботехнічної лабораторії мають можливість виготовити готову конструкцію. Стоматологічні фантоми забезпечували об'єктивність інформації щодо якості виконання послідовності маніпуляцій. Проте, на жаль, за допомогою тільки допоміжних матеріалів і фантомів щелеп ми не маємо можливості повноцінно відтворити клінічні умови роботи лікаря стоматолога-ортопеда. Максимальну наближеність до реальних умов роботи лікаря з абсолютною безпекою для здоров'я пацієнта можливо відтворити за допомогою спеціальних тренажерів-симуляторів у вигляді робочого місця лікаря-стоматолога, які мають робочий блок, що імітує стоматологічну установку та дозволяє підключати модель голови для проведення відпрацювання клінічної навички, зокрема препарування зубів, корекції протезів та ін. Ці тренажери-симулятори зазвичай мають комп'ютерне оснащення та можливість запису, що дає змогу проведення роботи над помилками і повторення клінічних етапів до досягнення

успіху та формування професійних навичок. Симуляційне навчання клінічним етапам лікування ортопедичного хворого дозволяє набути практичних навичок у діагностиці ортопедичної патології і відпрацюванні алгоритму проведення стоматологом-ортопедом всіх необхідних клінічних етапів виготовлення ортопедичної конструкції з використанням сучасних цифрових технологій.

Аналіз використання фантомно-симуляційного навчання на етапі післядипломної освіти показав, що значна частина слухачів поліпшила результати виконання практичних навичок та засвоєння теоретичних знань після проходження тренінгу. Запропонована методика проведення практичних занять при відпрацюванні практичних навичок на фантомах дозволяє ефективно тренувати і закріплювати найважливіші практичні навички клінічної роботи лікарів-інтернів та стоматологів.

Отже, впровадження в освітній процес фантомного і симуляційного навчання у підготовку та удосконалення висококваліфікованих медичних кадрів є доцільним. Це дозволяє підвищити рівень індивідуальних професійних навичок та забезпечує бездоганне виконання стоматологічних маніпуляцій на клінічному прийомі пацієнтів, збільшує мотивацію лікарів-стоматологів до постійного професійного навчання та самовдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Артьоменко В.В., Семченко С. С., Єгоренко О. С., Новіков Д. А., Караконстантин Д. Ф., Берлінська Л. І. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід. *Одеський медичний журнал*. 2015. № 6. С.67–74.
2. Корда М. М., Шульгай А. Г., Кліщ І. М. Шляхи імплементації закону України "Про вищу освіту" в Тернопільському державному медичному університеті. *Медична освіта*. 2015. № 2. С. 34–38.
3. Создание симуляционного центра: основные принципы и методическое руководство. Опыт Программы «Здоровье матери и ребенка» / Пособие. Киев: 2015. 56 с.
4. Cooper J.B., Taqueti V.R. A brief history of the development of mannequin simulators for clinical education and training. *Qual Saf Health Care*. 2004. 13 (Suppl. 1). P. 11–18.
5. Rodgers D.L., Pauley R.D. Simulation in Healthcare. *Journal of the Society for Simulation in Healthcare*. 2009. Vol. 4, № 4. P. 200–206.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

Ніцович І.Р., Семеняк А.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Орієнтація медичної освіти на формування спроможності до спілкування та діагностично-лікувальної діяльності з пацієнткою вимагає створення таких умов, при яких студент може проявити різні види активності, індивідуальність, виразити себе у навчанні та роботі. Але в сучасних умовах дистанційної ізоляції зі стаціонаром немає можливості вільної роботи та спілкування з хворими, не завжди зустрічаються необхідні для набуття досвіду критичні ситуації, патологічні стани чи хвороби. Також має значення часта відмова хворих від спілкування в присутності студентів, оскільки є ряд проблем інтимного характеру.